

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
udvalg@ft.dk

Joachim B. Olsen
Joachim.Olsen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 3. december 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 139 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA).

22-06-2016

J.nr. 2016 - 114

Spørgsmål nr. 139:

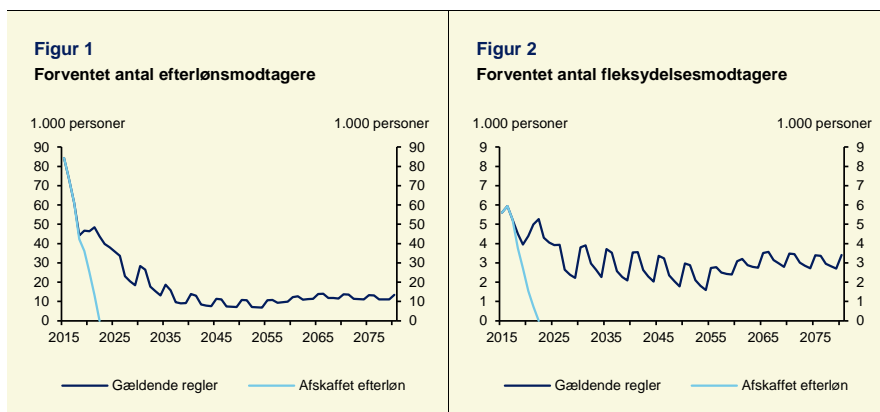
”Vil ministeren oplyse effekten på beskæftigelse og provenu ved afskaffelse af efterlønnen?”

Svar:

Jeg har anmodet Finansministeriet om at bidrage til besvarelsen af spørgsmålet. Finansministeriet har i den forbindelse oplyst følgende:

”En afskaffelse af efterlønnen kræver, at der tages stilling til, hvordan efterlønsordningen mere præcist tænkes afviklet. Der er ved besvarelsen lagt til grund, at der lukkes for tilgang til efterlønsordningen for nye årgange i 2018. Det indebærer konkret, at personer født i andet halvår af 1955 er den sidste årgang, som har mulighed for at gå på efterløn i årene 2017-2022. Der er yderligere lagt til grund, at fleksydelsen afvikles efter den samme model. Fleksydelse giver mulighed for tilbagebetaling fra arbejdsmarkedet på de samme alderstrin som efterlønnen for personer, der er visiteret til et fleksjob og er berettiget til fleksydelse.

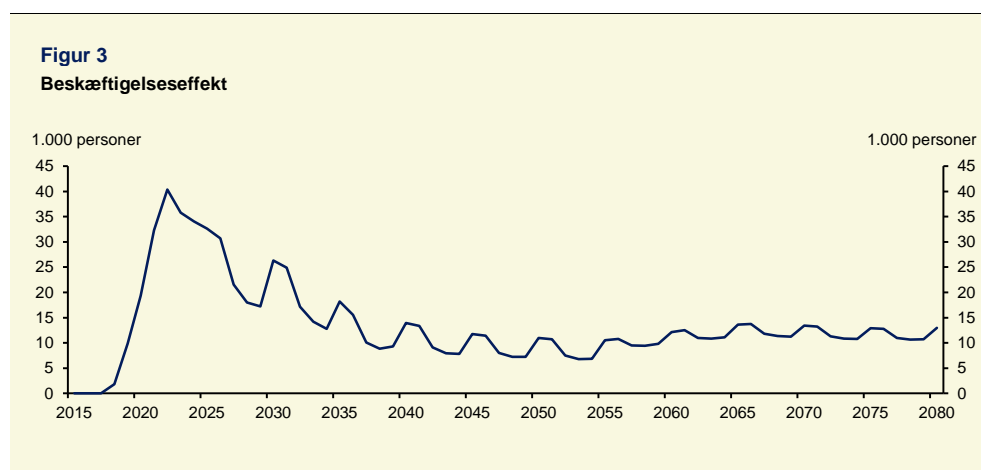
Med stop for tilgang til efterløn og fleksydelse i 2018 er ordningerne fuldt udfaset i 2023, jf. figur 1 og 2. Det skyldes, at antallet af efterlønnere kun gradvist falder i takt med, at de sidste berettigede årgange afgår til folkepension.

Anm.: Fremskrivningen under gældende regler er fra Danmarks Konvergensprogram 2016.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I fremskrivningen under gældende regler lægges til grund, at antallet af efterlønnere falder gradvist over tid i takt med, at antallet af efterlønsberettigede falder. Det skyldes både, at et stort antal personer meldte sig ud af ordningen i 2012, og at antallet af personer, der bidrager til ordningen, ventes at falde i de kommende år. Desuden forkortes efterlønsperioden fra 2017 til 2023 fra 5 til 3 år, hvorved antallet af årgange på efterløn i et givet år bliver mindre. Således ventes antallet af efterlønnere under gældende regler at falde fra ca. 73.000 i 2016 til i gennemsnit ca. 24.000 personer i årene 2029-2031.

Effekten på den strukturelle beskæftigelse af at afskaffe efterløn og fleksydelse med den valgte afviklingsmodel forventes at toppe i 2022 med ca. 40.000 fuldtids-personer, jf. figur 3. Med gældende regler skønnes der i 2022 at være knap 49.000 personer på efterløn og godt 5.000 personer på fleksydelse. På længere sigt skønnes beskæftigelseseffekten at stabilisere sig på et niveau omkring knap 12.000 fuldtids-personer (gennemsnit over 2060-2080). Det skal ses i forhold til, at der i fremskrivningen under gældende regler på længere sigt skønnes at være godt 12.000 efterlønnere og ca. 3.000 fleksydelsesmodtagere (gennemsnit over årene 2060-2080).

Anm.: Beskæftigelseseffekt er målt i fuldtidsbeskæftigede ved afvikling af både efterlønnen og fleksydelsen med den beskrevne afviklingsmodel. Fremskrivningen under gældende regler er fra Danmarks Konvergensprogram 2016.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

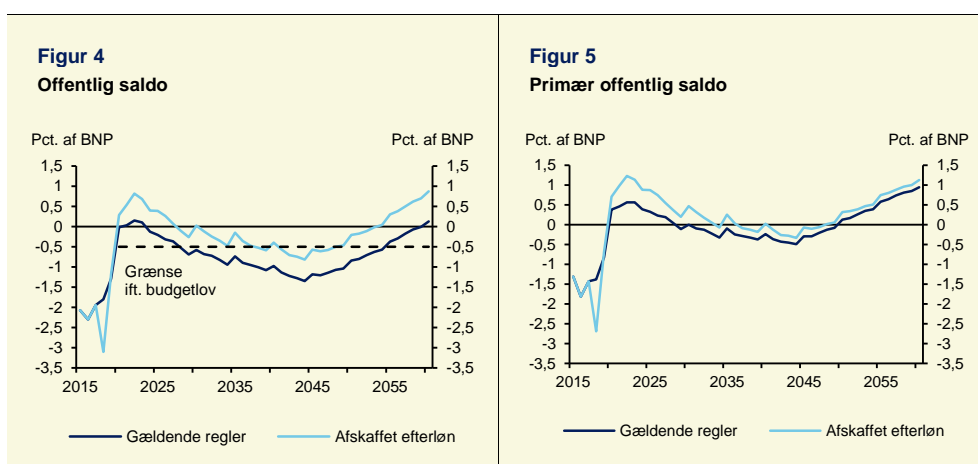
Den højere strukturelle beskæftigelse vil i sig selv styrke de offentlige finanser fremadrettet. Hertil kommer en besparelse som følge af, at der ikke længere udbetales efterløn. I modsat retning trækker, at der efter afskaffelsen ikke længere indbetales nye efterlønsbidrag, samt at tidligere indbetalte bidrag skal tilbagebetales.

Det skønnes, at der er indbetalt omkring 42 mia. kr. i efterlønsbidrag i 2016.¹ Det giver anledning til i størrelsesordenen 40 mia. kr., som betales tilbage til personer, der mister muligheden for at gå på efterløn som følge af den foreslåede afvikling af ordningen. Der er lagt til grund, at efterlønsbidragene tilbagebetales i 2018 efter fradrag for en afgift på 30 pct. Tilbagebetalingen øger den offentlige gæld og på-

¹ Beregnet ved optælling på 33 pct. stikprøve af indbetalinger over årene 1999-2014 samt skøn for indbetalinger i 2015-2016. Der er korrigeret for den ekstraordinære tilbagebetaling i 2012.

virker fremtidige rentebetalinger, men da der er tale om en ekstraordinær engangsoverførsel, påvirkes den strukturelle saldo ikke. I faktiske niveauer falder den offentlige saldo og den primære offentlige saldo dog begge med 1,3 pct.-point af BNP i 2018 svarende til 26,5 mia. kr. i 2016-niveau.

Samlet set forbedrer afskaffelsen af efterlønnen de offentlige finanser, jf. figur 4 og 5. Det skønnes, at den strukturelle offentlige saldo forbedres med ca. 0,3 pct.-point af BNP i 2020 og ca. 0,6 pct.-point af BNP i 2025, svarende til hhv. ca. 6 mia. kr. og godt 12 mia. kr. i 2016-niveau. Forbedringen af den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI) vurderes til 0,2 pct. af BNP svarende til 4 mia. kr. i 2016-niveau. Trods forbedringen forventes den strukturelle offentlige saldo at ligge tæt på budgetlovens underskudsgrænse i årene 2037-2049, hvor saldoen i gennemsnit ligger på -0,6 pct. af BNP, med overskridelser i årene 2038-2047.

Anm.: Fremskrivningen under gældende regler er fra *Danmarks Konvergensprogram 2016*. Den offentlige saldo og den primære offentlige saldo er angivet i faktiske niveauer. Bemærk at budgetlovens underskudsgrænse gælder ift. den strukturelle offentlige saldo. Fra 2020 og frem er faktisk og strukturel saldo identisk som følge af de beregningstekniske principper.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det bemærkes, at den skønnede virkning på de offentlige finanser primært afhænger af den samlede effekt på den strukturelle beskæftigelse. Skønnet for virkningen på den strukturelle beskæftigelse afhænger overordnet set af udviklingen i antal efterlønnere i fremskrivningen under gældende regler, samt antagelser om i hvor høj grad folk fortsætter i beskæftigelse, når efterløn ikke længere er en mulighed. Fremskrivningen af den strukturelle beskæftigelseeffekt er på mellemlangt sigt forbundet med usikkerhed i forhold til, hvor mange personer, der i fremskrivningen under gældende regler forudsættes at være på efterløn. På både kort og mellemlangt sigt er der desuden usikkerhed omkring, hvor stor en andel der fortsætter i beskæftigelse, efter at efterlønnen er afviklet.

I beregningerne er det forudsat, at ca. 80 pct. af de personer, der ellers ville være gået på efterløn, i stedet vil være i ordinær beskæftigelse. Herudover antages det, at ca. 5 pct. vælger selvfinansieret tilbagetrækning uden indkomsterstøttede offentlige ydelser. De resterende ca. 15 pct. forudsættes i stedet fremadrettet at være på forskellige typer af offentlig forsørgelse eller i støttet beskæftigelse.

For fleksydelsesmodtagere forudsættes det, at ca. 2/3 fortsætter i fleksjob, hvilket giver en positiv beskæftigelsesvirkning fra afskaffelsen af fleksydelsen. De resterende ca. 35 pct. forudsættes at forblive uden for arbejdsstyrken på førtidspension (ca. 10 pct.) sygedagpenge (ca. 10 pct.) og ledighedsydelse (ca. 15 pct.).”

Jeg henholder mig til Finansministeriets bidrag til besvarelse.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen